

ביאורים בתפילה

אזכרת שלושת האבות בתפילת שבת

הבית יוסף מפרש את התפילה "אברהם יגל, יצחק ירנן, יעקב ובניו ינוחו בו" - לפי שהאבות שמרו את השבת שאפילו עירובי תבשילין שמר אברהם אבינו וכן צוה את בניו (זה יצחק) ואת ביתו (זה יעקב), לכן אנו מזכירין אותם בתפילה - גילה באברהם בב"ר גיל יגיל אבי צדיק זה אברהם-בשעה שנתבשר לא יירשך זה (ישמעאל) וכו' בא שמחה וגיל בליבו שנאמר ויפול אברהם על פניו ויצחק, וכיוון שנדרש גיל יגיל אבי צדיק על אברהם (האבא של הצדיק), נמצא שיצחק הוא הצדיק, ומצינו רננה אצל צדיקין דכתיב "רננו צדיקים" ועוד שאמר אברהם "השה שעולה בני" (שאמר אברהם ליצחק שהוא יהיה הקרבן) מיד ריבן יצחק ואמר שירה, ומה שירה אמר שיר של קרבן. יעקב ובניו ינוחו בו דכתיב "ויחן את פני העיר" אמרו בב"ר שקבע תחומין מבע"י הדא אמרה ששמר יעקב שבת.ודווקא יעקב ובניו ולא אברהם ובניו ולא יצחק ובניו, שהרי בני ישמעאל ועשיו אינם נוחים בו.